

samler erfaring og kunnskap på en fin måte. Vi kan lett finne råd og veiledning som gjør at vi behandler de hudsår vi selv lager og andre sår på en bedre måte.

Steinar Solberg

Thoraxkirurgisk avdeling
Rikshospitalet

Dermatologisk(e) murstein(er)

Jean L. Bologna, Joseph L. Jorizzo,
Ronald P. Rapini, red.

Dermatology

2 460 s, tab, ill. Philadelphia, PA: Mosby, 2003.
2 bd. Pris USD 299
ISBN 0-323-02409-2

Autoritative oppslagsverk innen medisinske fagområder kan opparbeide seg et særlig godt renommé og komme i nye opplag og reviderte utgaver over mange tiår. Innen dermatologi har bøkene av engelskmannen Rook, tyskeren Braun-Falco (særlig den engelske versjonen) og amerikaneren Fitzpatrick fått en slik posisjon. Det er ikke lett å introdusere et helt nytt oppslagsverk med denne konkurransen, men forlaget Mosby forsøker.

Deres *Dermatology* består av to bind, begge svært brede og tykke. De til sammen mer enn 280 forfatterne er et A-lag innen internasjonal dermatologi. I større grad enn i de andre nevnte oppslagsverkene er det lagt vekt på en delikat layout og mer moderne pedagogiske virkemidler som tekstrammer med korte strekpunkter om kapitlenes hovedbudskap og en ganske omfattende bruk av farget rasterbakgrunn, flytdiagrammer og illustrative strektegninger. Fargefotografiene, som er en selvfølge i en dermatologisk tekst som denne, er mange og svært gode. En vedlagt CD-ROM inneholder alle fotografiene og diagrammene. Kapitlene om hudkirurgi er spesielt gode og instruktive.

Det ligger svært mye arbeid og en møysommelig og tidkrevende redigering bak et slikt verk. Til tross for gode forsøk er fremstillingen etter mitt syn ikke tilstrekkelig moderne til at verket har vesentlige fortrinn fremfor de allerede etablerte. De to bindene er fysisk svært store og dermed vanskelig å bla i og få oversikt i, selv om begge har en detaljert stikkordliste som omfatter begge bind. Svakheterne med å ha så mange forfattere er åpenbar, slik det ofte kommer frem i bokanmeldelser i Tidsskriftet, og dette verket er intet unntak. Det er mindre stringent redigert enn for eksempel Braun-Falcos bok, som etter mitt syn egner seg bedre som oppslagsverk for travle klinikere. Dessuten er prisen høy.

Petter Gjersvik

Tidsskriftet

Uten kjønn – intet menneske?

Runar Bakken

Mann i ingenmannsland

131 s. Bergen: Fagbokforlaget, 2004.
Pris NOK 168
ISBN 82-450-00736

Noen hevder at maskuliniteten er i krise. Mannen er blitt utsatt for 1970-tallets kvinnebevegelse og er blitt et verdig offer. I den tradisjonen er makt-perspektivet lite påaktet. I denne boken gjøres imidlertid makt relevant. Målgruppen er menn som beveger

seg over i tradisjonelle kvinneyrker.

Forfatteren er sykepleier og sykepleielærer. Boken er et meningsuttrykk i etterkant av forskningsprosjekter samt egne erfaringer som mannlig sykepleier. Han refererer til internasjonal litteratur, bl.a. filosofen Pierre Bourdieu og antropologen Mary Douglas. Boken er delt i åtte kapitler, som dels tar for seg kulturelle forhold ved begrepet kjønn, dels undersøker mer spesifikt betydningen av kjønn innenfor omsorgssektoren. Forfatterens perspektiv er oppdeling av det private – forstått som hus, hjem og kjønnskjærighet – og det offentlige, forstått som det sted der produksjonen finner sted.

Omsorgssektoren er en arena som er offentlig, men der den dominerende yrkesgruppe består av kvinner. Å vandre rundt på avdelingen med en liten støvbøtte som mannlig sykepleierelev, gir forfatteren refleksjoner om kjønn. Støvtørringen understreker den mannlige elevs følelse av fremmedhet, både ved at han har feil kjønn og at han gjør oppgaver som tilhører hjemmet. Han vandrer i ingenmannsland. Derfor dras han mot de «maskuline øyene» i faget, der utstyr og teknologi råder.

For i det offentlige rom er det den maskuline dominans som fortsatt er enerådende. Mannen utenfor hjemmet kan «svømme rundt i sitt eget – som fisken i vannet». I hjemmet er kvinnen evig til stede, på vakt bare for han. Sykehusavdelingen likner også her det hjemlige der sykepleieren alltid er på sin post, mens leger og andre stikker innom.

Forfatteren er eksplisitt i valg av forståelse av kjønn: Uten mann og kvinne eksisterer det intet menneske, og han er besnæret av psykoanalytiske teorier om hvordan gutter og jenter blir skapt.

Forfatteren skriver enkelt om kjønn. Teksten er befriende fri for floskler som har sneket seg inn i den moderne kjønnsforskningen som «diskurs» og «dekonstruksjon».

Boken kan leses som en losing inn i et utrygt farvann og gi inspirasjon til grundigere gransking av temaet. At det er en mannlig los, kan gjøre det mindre fremmed å lese for menn med omsorgsoppgaver både hjemme og ute.

Berit Schei

Institutt for samfunnsmedisin
Norges teknisk-vitenskapelige universitet

Nyttig om binyre- og hypofysesykdommer

Morbus Addison Forening

Livsboka

152 s, tab, ill. Oslo: Morbus Addison Forening (MAF), 2004. Pris NOK 150
ISBN 82-303-0058-5

Binyre- og hypofysesykdommer er sjeldne, kan være skumle og oppdages ofte sent, da de tidlige symptomene ofte er lite spesifikke. Til nå har vi manglet en bok om disse sykdommene basert på norske erfaringer og behandlingspraksis. Den er nå kommet.

Boken er skrevet for helsearbeidere, pasienter med binyre- og hypofysesykdommer og deres pårørende. Intensjonen fra forfatterne har vært å skape interesse for disse sykdommene og øke kunnskapen om diagnosen til den enkelte pasient.

Den er egentlig delt i to; en tradisjonell medisinsk del som godt kan egne seg som lærebok for medisinstudenter, og en del om enkeltpasienters erfaringer med sykdommen og helsetjenesten. Tabeller over medikamentell behandling av binyrebarksvikt og frekvens av symptomer ved Cushings syndrom er nyttige. At de omtalte sykdommene kan redusere livskvaliteten, er lett å forstå. Bokens tittel er likevel noe naiv med tanke på effekten av kunnskap.

Bokens siste del kunne med fordel vært noe strammere redigert. Jeg savner en beskrivelse over pasientorganisasjonens aktiviteter og tilbud til medlemmer, en oversikt over nyttige webadresser og en liste med ordforklaringer for ikke-medisinere.

Det er en kunst å skrive for en så heterogen målgruppe. Kapitlet om adrenogenitalt syndrom, en ikke helt enkel tilstand å ha grepet på selv for en endokrinolog, imponerer med sine lett forståelige forklaringer. Andre kapitler er mindre egnet for ikke-medisinere.

Alt i alt en nyttig bok om binyre- og hypofysesykdommer for studenter og leger som møter disse pasientene.

Tore Julsrud Berg

Endokrinologisk senter
Aker universitetssykehus